

P: Postbus 411
7600 AK Almelo
T: 0546 - 535 626
F: 0546 - 535 629
E: info@cd-piuscanisius.nl
I: www.piusx.nl
www.canisius.nl

Centrale
directie

PIUS CANISIUS

vmbo, havo, tto, atheneum en gymnasium

KADERNOTA 2020-2025

Pius X College en Sg. Canisius

Ruimte in verbinding

Rector
PIUSCANISIUS
César Franckstraat 6
7604 JG Almelo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
1. Inleiding	4
1.1. <i>Proces van beleidsplanning</i>	4
1.2. <i>Invulling kadernota</i>	5
1.3. <i>Wie zijn wij?</i>	5
2. Missie, beleid en verbondenheid	7
2.1. <i>Waar wij voor staan - onze missie</i>	7
2.2. <i>Onze visie</i>	7
2.3. <i>We doen het samen</i>	8
3. Krimp: een urgent probleem in onze maatschappij	9
3.1. <i>Leerlingendaling</i>	9
3.2. <i>Samenwerking in de regio</i>	9
3.3. <i>Versterking van het beroepsonderwijs</i>	9
4. Ons onderwijs op weg naar 2025	10
4.1. <i>Het onderwijs op Pius Canisius</i>	10
4.2. <i>De leerling van Pius Canisius</i>	11
4.3. <i>Leren met energie</i>	12
4.4. <i>Programma en curriculum</i>	13
4.5. <i>Groei zichtbaar maken</i>	14
4.6. <i>De ideale school</i>	15
5. Visie op toetsing en examinering	16
5.1. <i>Balans summatieve toetsing en formatieve evaluatie</i>	16
5.2. <i>Kwalitatief goede toetsing</i>	16
6. Medewerkers	17
6.1. <i>Vitaliteit en inzetbaarheid</i>	17
6.2. <i>Ruimte en verantwoording</i>	17
6.3. <i>Medewerker betrokkenheid</i>	17
6.4. <i>Professionalisering medewerkers</i>	18
6.5. <i>Meerdere vormen van leiderschap</i>	19
6.6. <i>Gespreid leiderschap</i>	19
7. Middelen en beheer	20
7.1. <i>Onderwijs en kwaliteitszorg</i>	20
7.2. <i>Leermiddelenbeleid</i>	21
7.3. <i>Financiën</i>	21
7.4. <i>PR & Communicatie</i>	21
Bijlage 1: Voorbeeld format Feed Up - Feed Back - Feed Forward	23

Voorwoord

In de zomer van 2020 is de nieuwe koers van de Stichting Carmelcollege: koers 2025 verschenen. Een document dat tot stand is gekomen door brede raadplegingen onder leerlingen, ouders, medewerkers en externe relaties tijdens de zogenaamde Carmel Meet Ups. Een waardevol document dat de scholen helpt richting en accenten te leggen die de kwaliteit van ons onderwijs en onze organisatie verder verbeteren. In deze kadernota maak ik de verbinding tussen Koers 2025 en de plannen voor onze eigen instelling voor de beleidsperiode 2020 - 2025.

Ons onderwijs is in beweging en we willen beter zicht krijgen op het leren van de leerling, de ontwikkeling en de bijdrage van docenten aan dit leerproces. Kwalitatief goede feedback is essentieel in dit proces. Daarmee bevorderen we het eigenaarschap bij leerlingen, maken we groei zichtbaar en geven we de docent beter zicht op zijn/haar impact op het leren van de leerling.

Tijdens het opstellen van deze kadernota zijn we in de ban van het Coronavirus. De scholen zijn langere tijd gesloten geweest en we maakten kennis met afstandsonderwijs en hybride leren. Deze crisis zal zeker gevolgen hebben voor de komende beleidsperiode. Ontwikkelingen die normaal langere tijd vragen waren nu soms van de ene op de andere dag een feit. Onze instelling kent een jarenlange invulling van ICT-rijk onderwijs. Het maakte het voor onze docenten en leerlingen relatief makkelijk om de switch naar deze andere manier van werken te maken omdat de ICT-infrastructuur prima is en de deskundigheid van onze medewerkers ook goed is. Toch is nu nog niet in te schatten wat er werkelijk zal veranderen in ons onderwijs post-corona. Dat we niet terug zullen keren naar de situatie van voor maart 2020 staat voor mij als een paal boven water. Ik spreek de hoop en verwachting uit dat deze kadernota een bijdrage zal leveren aan het doen van de goede dingen en de dingen goed doen.

Almelo, september 2020

Drs. P. Koopman MEM
rector Pius Canisius

1. Inleiding

1.1. Proces van beleidsplanning

We werken met een planning- en beleidscyclus op het gebied van strategisch, tactisch en operationeel management. De planning- en beleidscyclus is een cyclisch proces van voorbereiding, opstelling, besluitvorming, uitvoering en evaluatie binnen de instelling. De beleidsplanning kent bovendien een jaarlijkse cyclus, vaste thema's die hierin aan bod komen zijn: beleidsmatig/organisatorisch, opbrengsten/IDU, tevredenheidsonderzoeken, financiën/begroting, personeel & organisatie, communicatie en overige evaluaties en onderzoeken.

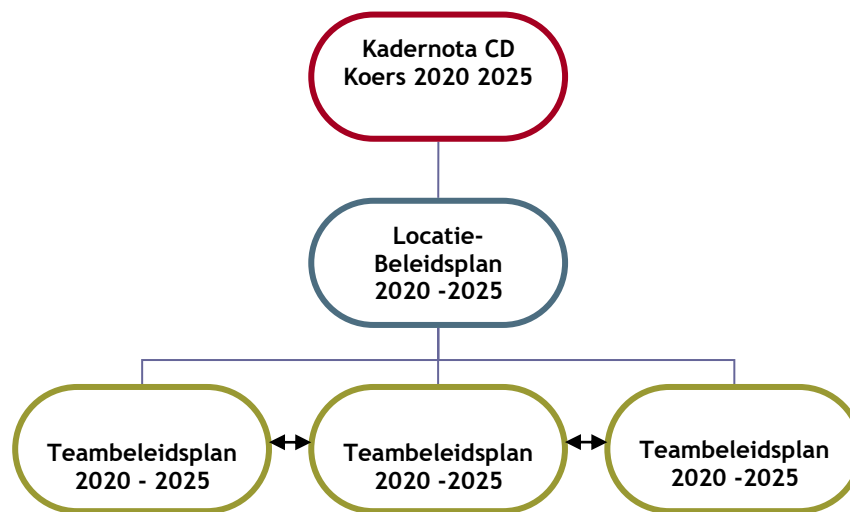
In deze kadernota wordt een eerste aanzet gegeven om te gaan werken volgens de trits feed up - feed back - feed forward. We bepalen de doelen die we aan het eind van de beleidsperiode behaald willen hebben, kijken waar we nu staan en beschrijven wat de eerstvolgende stap zal zijn op weg naar het uiteindelijke doel. Na een jaar herijken we de doelen, bepalen waar we op dat moment zijn aanbeland en formuleren opnieuw de volgende stap. Dit loopt door tot het doel uiteindelijk behaald is. De concrete uitwerking zal voornamelijk in de teamplannen zichtbaar zijn. In bijlage 1 is een ingevuld voorbeeldformat van onze collega's van het Marianum opgenomen.

1.2. Invulling kadernota

Deze kadernota komt van de rector en hierin worden de belangrijkste ontwikkelingen en doelstellingen voor de beleidsperiode 2020 -2025 uiteen gezet. De kadernota dient als input voor de komende locatie- en teambeleidsplannen. Daarmee worden de kaders van het beleid vastgesteld. De concrete invulling over 'hoe en wat' ligt bij de locaties en teams.

Schema voor het proces tot beleidsvorming:

1.3. Wie zijn wij?

Het Pius X College en Scholengemeenschap Canisius vormen sinds 2005 de onderwijsinstelling Pius Canisius met vijf locaties die onderwijs verzorgen aan ruim 2.800 leerlingen. Het Pius Canisius valt onder de Stichting Carmelcollege, een stichting waar nog elf andere instellingen voor voortgezet onderwijs een plek hebben. De Stichting is opgericht op 30 mei 1922 en vormt het bestuur van deze twaalf instellingen.

Het Pius en Canisius scholen zijn hechte leer- en leefomgevingen met een eigen identiteit en geven actief vorm aan hun verbondenheid met leerlingen, medewerkers en de omgeving. Beide scholen hebben een sterk regionale functie en zijn nauw verbonden met de streek Twente en de inwoners van deze streek. De samenwerking tussen beide scholen richt zich met name op de inrichting van het onderwijs op beide scholen; handhaving van de kleinschaligheid is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Binnen de instelling werken beide scholen onder andere samen aan:

- uitdagend en breed onderwijsaanbod;
- een optimale voorbereiding van leerlingen op weg naar hun diploma en de volgende stap;
- optimalisering van de kwaliteit;
- verdere versterking van de marktpositie in Almelo en omgeving;
- netwerken om met andere onderwijsinstellingen in Almelo en omgeving onderwijsverbeteringen te realiseren.

De instelling Pius Canisius telt vijf locaties, te weten:

Aalderinkshoek - 02EK00

- Almelo
- mavo/havo/vwo
- 489 leerlingen

Van Renneslaan - 02EK01

- Almelo
- vmbo-breed
- 345 leerlingen

Rijssen - 02EK02

- Rijssen
- mavo en onderbouw havo/vwo
- 370 leerlingen

Slot - 16VI00

- Almelo
- mavo/havo/vwo
- 907 leerlingen

Huyerenseweg - 16VI01

- Tubbergen
- vmbo-breed/mavo/havo/vwo
- 635 leerlingen

2. Missie, beleid en verbondenheid

2.1. *Waar wij voor staan - onze missie*

Wij rusten onze leerlingen toe voor een goede start van de rest van hun leven. Zij hebben méér nodig dan de basisvakken en cognitieve vaardigheden: het gaat om ‘heel de mens’ met al zijn talenten. Immers “kennis is maar de helft”. We geven leerlingen ruimte en eigenaarschap.

Hoewel leerlingen de behoefte hebben om voorbereid te worden op de toekomst is deze toekomst tegelijkertijd minder zeker dan ooit. Wij willen onze leerlingen helpen zich te ontwikkelen tot volwassen en verantwoordelijke mensen, met een goed ontwikkeld moreel kompas, die zelfstandig hun weg vinden in de wereld en daar hun bijdragen aan leveren. Daarom richten wij ons onderwijs zo in, dat onze leerlingen het optimale uit zichzelf kunnen halen. In dit traject zijn we een natuurlijke partner van de ouder. De betrokkenheid in de driehoek leerling-ouder-school kan zorgen voor een synergie in het begeleiden van jong volwassenen.

Wij staan voor betrokkenheid, betrouwbaarheid, respect, zorg voor elkaar en de gemeenschap. Als gemeenschap hebben we aandacht voor iedereen en iedereen heeft aandacht voor de gemeenschap. We ervaren ruimte maar ook verbinding. Er is ruimte in verbinding. We nemen onze verantwoordelijkheid en we leggen verantwoording af over de keuzes die we maken, over wat we onze leerlingen meegeven en over hoe we dat doen.

Als onderwijsorganisatie staan wij ook midden in de wereld rondom ons. Wij vervullen onze maatschappelijke onderwijstaak in een keten met andere (onderwijs)organisaties en nemen verantwoordelijkheid voor een dekkend onderwijsaanbod in de regio.

2.2. *Onze visie*

We hebben hoge verwachtingen van iedere leerling. We geven leerlingen ruimte en stimuleren hen ruimte te nemen binnen heldere kaders. Met elke leerling hebben we een relatie: contact, aandacht en erkenning. Leerlingen en hun ouders zijn serieuze gesprekspartners. Wij communiceren actief met hen op basis van gelijkwaardigheid. In onze gesprekken met leerlingen en ouders staan de talenten en passies van de leerling centraal. We leggen verantwoording af aan de ouders; met hen gaan we een pedagogisch partnerschap aan, waarbij we de wederzijdse verwachtingen helder formuleren.

We realiseren ons dat de kwaliteit van onze medewerkers en het pedagogisch concept ertoe doen: we leggen voor onszelf de lat hoog. Wij zorgen voor een degelijke en deugdelijke organisatie, die aanspreekbaar is op zijn handelen en verantwoordelijkheid. Onze focus ligt op de kwaliteit van het primaire proces, het voortdurende verbeteren daarvan met als resultaat optimale resultaten van onze leerlingen. Dit doen we o.a. door structureel om feedback te vragen. Feedback op ons eigen handelen met als doel het leren van de leerling nog beter te kunnen faciliteren en vorm te kunnen geven en om zicht te krijgen op onze impact op het leren van de leerling.

2.3. *We doen het samen*

Goed, toekomstbestendig onderwijs komt tot stand in het samenspel van bij het onderwijs betrokken partijen. Samen maken we de school: docenten, onderwijsondersteunend personeel, schoolleiding en bestuur, ieder vanuit complementaire rollen en eigen verantwoordelijkheden. In de lerende organisatie die wij nastreven staat het leren van en met elkaar centraal. Het gaat dan vooral om het met elkaar delen van kennis en het ontwikkelen van kennis. Dat kan op vele manieren: collegiale consultatie, audits, conferenties, werkbijeenkomsten, datateams, ontwikkelteams etc. Daarmee hebben we al veel positieve ervaringen opgedaan. Die ontwikkeling zullen we verder moeten versterken om onze doelen te realiseren.

Goed onderwijs bereidt leerlingen voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving. Om daadwerkelijk te kunnen anticiperen op de uitdagingen van de toekomst is het belangrijk aandacht te hebben voor de samenwerking met belangrijke partners in de keten. Het voortgezet onderwijs is een strategische schakel in de leerloopbaan van jongeren en daarom hebben wij als scholen een belangrijke netwerkfunctie in lokale en regionale gemeenschappen.

Het geluk, de talenten en de toekomst van leerlingen staat in ons onderwijs centraal. Goed onderwijs, goed personeel, talentontwikkeling en afstemming in de keten zijn daarbij cruciaal. Instrumenten van opleiden en professionaliseren enerzijds en inhoudelijke aansluitingsprogramma's, LOB-trajecten en talentontwikkeling anderzijds staan tot onze beschikking om te gebruiken en verder te ontwikkelen.

3. Krimp: een urgent probleem in onze maatschappij

3.1. Leerlingendaling

Krimp van de specifieke bevolkingsgroep waar wij les aan geven is een urgent probleem dat kan leiden tot onacceptabele verschraving van onderwijs, vermindering van het aanbod, grote afstanden en te lange reistijden voor leerlingen en hoge kosten. Onze conclusies over krimp:

- Van scholen en schoolbesturen mag verwacht worden dat zij zich gezamenlijke verantwoordelijk voelen voor de educatieve infrastructuur in de regio. In plaats van te concurreren op marktaandeel zal de focus veel meer gericht moeten zijn op samenwerking en fusies om het onderwijs ook in de toekomst mogelijk te maken.
- Krimp kan ook benut worden voor onderwijskundige vernieuwing waar leerlingen baat bij hebben.
- Leerlingendaling in combinatie met hoge vaste kosten vragen vernieuwing van de bedrijfsvoering.

3.2. Samenwerking in de regio

Pius en Canisius zijn twee van de vier brede scholengemeenschappen in Almelo en ondervinden directe concurrentie van het openbare Erasmus en het protestants-christelijke Noordik. Daarnaast kent Almelo nog een Agrarisch Onderwijs Centrum (vmbo en mbo). Ondanks de directe concurrentie, in een krimpende markt, zijn we samen met het Erasmus en het Noordik gestart met een traject 'Duurzaam vmbo'. Gezamenlijk hebben we de overtuiging dat we het beste kunnen inspelen op de krimp door intensief met elkaar te gaan samenwerken. Dit met als doel dat er voor de leerlingen in Almelo een dekkend en passend aanbod blijft waarbinnen inhoudelijke keuzes gemaakt kunnen worden. Het ligt in de lijn van verwachtingen dat een succesvolle samenwerking binnen het vmbo ook zal leiden tot meer samenwerking binnen havo/vwo. Zowel op het gebied van de werving van leerlingen, maar ook op het gebied van onderwijsaanbod.

3.3. Versterking van het beroepsonderwijs

Beroepsgerichte leerwegen lopen steeds meer leeg, terwijl de maatschappij juist vakmensen en hoogwaardige professionals nodig heeft. Door de prestatiedruk van ouders en de samenleving als geheel worden leerlingen toch gepusht om door te stromen naar academisch onderwijs in plaats van naar het beroepsonderwijs. Met als gevolg: desinteresse, talenten die onderontwikkeld blijven en uitval. Wij willen ons sterk maken om leerlingen hun beroepsgerichte talenten te laten ontdekken.

4. Ons onderwijs op weg naar 2025

4.1. *Het onderwijs op Pius Canisius*

Hoe willen we leerlingen laten leren? Daar denken we continu over na, samen met onze leerlingen. Leerlingen willen bovenal dat ze goed zijn voorbereid op het zelf invulling geven aan hun toekomst als ze de middelbare school verlaten. Voor ons is dit het antwoord op de vraag waarom we doen wat we doen.

We willen dat leerlingen zich veilig en gewaardeerd voelen bij ons, dat ze breed gevormd worden, dat zij het maximale uit zichzelf halen en dat zij succesvol zijn in hun volgende stap na Pius Canisius. Aansluitend bij onze kernwaarden, richten we ons onderwijs ontwikkelingsgericht in, werken we vanuit leerdoelen en feedback-gestuurd. Zo leggen we de focus op betekenisvol onderwijs voor alle leerlingen en willen wij als onderwijsgevend impact hebben op dit leerproces.

Als we recht willen doen aan onze kernwaarden, focussen we in de volgende periode op de volgende 5 thema's:

1. Een Pius Canisius-leerling is wereldwijd en klaar voor de toekomst;
2. Een Pius Canisius-leerling leert met energie, ervaart eigenaarschap en gaat samen met de omgeving op weg;
3. In het onderwijsprogramma van een Pius Canisius-leerling is ruimte voor maatwerk waarbij gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden die de inzet van ICT biedt;
4. Iedere Pius Canisius-leerling ontwikkelt zich op zijn eigen manier en deze groei maken we zichtbaar;
5. Voor de Pius Canisius-leerling creëren we de ideale school met flexibel, inspirerend en actueel onderwijs.

Bij deze thema's is telkens gekozen voor een aantal speerpunten die we als doel beschrijven, aangevuld met een beschrijving van wat we in 2025 binnen de locaties van Pius Canisius willen zien en waarom we dat willen. Zonder vergezichten is er immers geen richting.

4.2. De leerling van Pius Canisius

Wereldwijd en klaar voor de toekomst.

Het onderwijs is een afspiegeling van de samenleving. Sociale kloven blijven ook tijdens het leerproces in stand. Kinderen met verschillende sociale achtergronden die dezelfde talenten hebben, komen uiteindelijk op verschillende niveaus uit. Wij zien het als onze taak om iedere leerling een eerlijke kans te bieden op weg naar verdere ontwikkeling.

De maatschappij vraagt om burgers die flexibel en wereldwijd zijn. Stabiele wereldburgers die zichzelf staande kunnen houden tijdens de vele veranderingen die de maatschappij op korte termijn doormaakt. Kennis is maar de helft, zei Titus Brandsma al. De wijze woorden van deze karmeliet uit de vorige eeuw zijn ook vandaag de dag nog zeer actueel. Als instelling kijken we daarom verder dan alleen het curriculum. We maken het mogelijk dat onze leerlingen zich kunnen ontwikkelen tot volwassen en verantwoordelijke mensen, met een goed ontwikkeld moreel kompas, die zelfstandig hun weg vinden in de wereld en daar hun bijdrage aan leveren. Samen met anderen ontwikkelen zij creatieve oplossingen voor de problemen die zij ervaren.

Ons onderwijs is eigentijds en onze leerlingen ontwikkelen zich in een uitdagende leeromgeving met goede faciliteiten. Naast kennis en vaardigheden werken we ook aan het versterken van het zelfvertrouwen en het vergroten van eigenaarschap en verantwoordelijkheid. Dat betekent voor het onderwijs op onze locaties dat we ons richten op de volgende vergezichten:

- Het toekomstperspectief van elke individuele leerling nemen we als startpunt voor de ontwikkeling en het maken van doelgerichte keuzes voor wat betreft ons onderwijs.
- Leerlingen van Pius Canisius kunnen een reëel beeld van hun toekomst schetsen, waarbij we leerlingen in het hier en nu willen leren omgaan met de complexiteit van de samenleving.
- We herkennen aldus leerlingen die verbonden zijn met de wereld van nu en morgen. Met aandacht voor elkaar en voor de gemeenschap.

Speerpunten	Wat zien we?
<ul style="list-style-type: none"> • Toekomstperspectief als startpunt voor ontwikkeling vanuit eigenaarschap en betrokkenheid. 	De leerling maakt doelgerichte keuzes en ervaart dat de eigen interesse/motivatie uitgangspunt is voor de activiteiten die hij onderneemt, binnen of buiten de school, verbonden met de wereld van nu en morgen.
<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelingsgericht op het eigen hoogst haalbare niveau. 	De leerling ervaart ondersteuning in het ontwikkelen van zelfvertrouwen en eigenaarschap om vanuit hier zelf verantwoordelijk te worden. De leerling neemt regie om te werken aan eigen leerdoelen en evalueert het bereiken daarvan met leraar en medeleerlingen. Docenten hebben hoge verwachtingen van leerlingen en willen ieders talent tot bloei laten komen.
<ul style="list-style-type: none"> • Kennis is maar de helft. 	De leerling ervaart dat persoonlijke en sociale ontwikkeling net zo belangrijk is als cognitieve ontwikkeling.

4.3. Leren met energie

Samen gemotiveerd op weg

Een leerling komt pas op de juiste plek in de maatschappij terecht als de motivatie er is om dit te realiseren. We zien dat leerlingen graag actief meedenken, betrokken willen worden en in gesprek gaan over de manier waarop zij leren. Daar zien we een meerwaarde in en we werken er continu aan om ze gemotiveerd en energiek te laten leren.

Alles wat je aandacht geeft groeit. We leggen de focus op dat wat al goed gaat bij de leerling om vandaaruit verder te bouwen en te ontwikkelen. We rekenen leerlingen niet af op hun minste vak en stimuleren in plaats daarvan hun talenten. Op onze locaties willen we om die reden inzetten op flexibiliteit en gezamenlijke verantwoordelijkheid, door de leerling meer eigenaarschap te laten ervaren en samen met de docenten te sturen op hun eigen leerproces. Zo willen we de leerling nog meer motiveren. Dit blijven we doen in de voor ons zo kenmerkende veilige leeromgevingen. In de praktijk betekent dat voor ons onderwijs:

- De relatie tussen docenten en leerlingen blijft centraal staan op onze scholen.
- Docenten krijgen juist nog meer kansen om het verschil te maken door hun leerlingen flexibiliteit te bieden binnen een veilige (leer)omgeving.
- Loslaten zonder ze echt los te laten.

Speerpunten	Wat zien we?
<ul style="list-style-type: none">• De stem van de leerling	De leerling ervaart eigenaarschap, denkt actief mee en wordt betrokken in gesprekken die gaan over het eigen onderwijs.
<ul style="list-style-type: none">• Samen werken	De leerling ervaart dat samenwerken een meerwaarde heeft en een belangrijke vaardigheid is voor een succesvol vervolg.

4.4. Programma en curriculum

Ruimte voor maatwerk en ICT-oplossingen

Mensen verschillen van elkaar. We zien op onze scholen dat iedere leerling anders is en op een andere manier leert. Daarom bieden we onze leerlingen ruimte voor maatwerk binnen het curriculum. Daarnaast vinden we het belangrijk om in ons programma ook ruimte te bieden voor vakoverstijgend, thematisch en/of projectmatig werken. Zo leren onze leerlingen om de kennis samen te voegen en in te zetten als probleemoplossers van de toekomst. Ieder op zijn eigen manier.

In het lesprogramma van vandaag en morgen is technologie niet meer weg te denken. ICT is een leerhulpmiddel, bijvoorbeeld in het geval van blended learning. In de maanden van 2020 waarin het door het coronavirus niet mogelijk was om op school te komen, bleek de toegevoegde waarde van goede ICT eens te meer. Bovendien zien we dat ICT volop mogelijkheden biedt voor onderwijs op maat en dat onderwijs minder tijd- en plaats afhankelijk wordt. We willen onze leerlingen voorzien van digitale vaardigheden en mediawijsheid en zetten in op dynamisch onderwijs, waarbij we het curriculum verrijken.

ICT kan ondersteunend zijn aan de inhoud van het primaire proces, het personaliseren van leerroutes van leerlingen, ook door gebruik van adaptieve methodes en artificiële intelligentie. Er zijn allerlei manieren waarop we maatwerk kunnen aanbieden, al dan niet met behulp van ICT:

- Via persoonlijke leerroutes, gedifferentieerd naar leerstijl, krijgen leerlingen alle kennis aangeboden die ze verder helpt.
- Daarbij ligt de focus op eigenaarschap. Het zijn jouw vakken, dus hoe ga je ervoor zorgen dat je de inhoud goed in je opneemt?
- De creativiteit en diversiteit die we vakoverstijgend stimuleren bij onze leerlingen, komt ook terug in het aanbod van het curriculum.

Speerpunten	Wat zien we?
<ul style="list-style-type: none"> • Maatwerk in het curriculum 	De leerling volgt (gedeeltelijk) persoonlijke leerroutes waarbij de focus ligt op eigenaarschap en de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en eigen talenten.
<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverstijgend , thematisch en/of projectmatig werken 	De leerling leert om de kennis samen te voegen en in te zetten als probleemoplosser van de toekomst.
<ul style="list-style-type: none"> • Technologie in het lesprogramma 	De leerling maakt op een verantwoorde manier gebruik van technologie / ICT om te kunnen versnellen en/of verdiepen en is digitaal vaardig en mediawijs.

4.5. Groei zichtbaar maken

Iedere leerling groeit op zijn eigen manier

Een belangrijk aspect dat onze leerlingen aangeven en dat goed aansluit bij actuele ontwikkelingen in onze locaties, is dat zij de groei die ze doormaken op school zichtbaar willen maken. Omdat het niet alleen gaat om die cijfers op je eindlijst, want groei gaat over veel meer dan alleen cijfers. We willen zien dat leerlingen zelf goed weten waar ze staan in hun ontwikkeling. Daarom zijn de docent en de leerling samen verantwoordelijk voor het opstellen en toepassen van leerdoelen en succescriteria om het leerproces vorm te geven. Alleen dan is observeren van de groei en vervolgens bijsturen mogelijk. En ook dit observeren en bijsturen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van docent en leerling. Voor onze docenten is het van belang dat ze inzicht hebben op hun impact op het leren van de leerling. We werken daarbij vanuit een growth mindset. Op de volgende manieren kunnen we op onze scholen groei beter zichtbaar maken:

- Door formatief handelen in te zetten in het onderwijsproces kunnen leerlingen hun persoonlijke leerroutes beter volgen en hun eigen interesses verder ontwikkelen.
- Naast summatief ook formatief toetsen, om zicht te krijgen op het leerproces, helpt leerlingen om beter te leren van de feedback die ze krijgen.
- De driehoek leerling-docent-ouder werkt hierin optimaal samen. Door samen terug te blikken en vooruit te kijken.

Speerpunten	Wat zien we?
<ul style="list-style-type: none"> • Leerdoelen en succescriteria vormen de basis van het leerproces 	De leerling is samen met de docenten verantwoordelijk voor het opstellen en toepassen van leerdoelen en succescriteria om het leerproces vorm te geven.
<ul style="list-style-type: none"> • Balans tussen formatief en summatief gebruik van toetsen 	De leerling heeft zicht op de eigen ontwikkeling door samen met docent en medeleerlingen informatie te verzamelen in het leerproces waardoor de leerling zicht krijgt op de eigen leerbehoeftes en te leren van de feedback die gegeven wordt.
<ul style="list-style-type: none"> • Groei zichtbaar maken 	De leerling reflecteert op de eigen ontwikkeling met de betrokken volwassenen, waarbij docenten reflecteren op de impact die zij hebben op het leren van de leerling.

4.6. De ideale school

Flexibel, inspirerend en actueel onderwijs

Leerlingen geven aan dat ze gevoelig zijn voor een goede sfeer op school. Daarnaast willen we inzetten op meer flexibiliteit en creativiteit op school. Denk daarbij aan de dagindeling (presteren versus ontspannen versus fysiek bezig zijn). Projecten bieden de kans om eigenaarschap te ontwikkelen. Door bijvoorbeeld ouders en werkgevers te betrekken bij het onderwijs door middel van gastlessen, wordt het leren op school steeds concreter voor leerlingen en wordt de buitenwereld met de binnenwereld verbonden.

De ideale school zien we als een plek waar leerlingen volop inspiratie opdoen en actuele onderwerpen bespreken. Waar ook buiten de klassenstructuur naar mogelijkheden wordt gezocht. Waar ruimte is voor leerlingen om binnen gestelde kaders hun eigen weg kiezen. Waar ICT functioneel wordt ingezet om het onderwijs van de toekomst vorm te geven. Daar werken we elke dag aan met zijn allen. De ideale school kunnen we op de volgende manieren realiseren:

- Hybride leren, dus zowel binnen als buiten school, biedt extra flexibiliteit en meer ruimte voor eigen verantwoordelijkheid.
- Zo zetten we in op onderwijs dat meer in contact is met de omgeving.
- Organisatie van het onderwijs vraagt om flexibiliteit en creativiteit waarbij in de school verschillende niveaus samen komen.

Speerpunten	Wat zien we?
<ul style="list-style-type: none"> • Hybride leren 	De leerling ervaart dat de leeromgeving zowel binnen als buiten de school te vinden is en dat de leerling daarin invloed heeft om aan te geven wat, hoe, wanneer en met wie de leerling wil leren.
<ul style="list-style-type: none"> • Leren in netwerken en in samenwerking met partners 	De leerling profiteert van het netwerk dat de school heeft waarin sprake is van een uitgebreide samenwerking met partners in de omgeving, zoals sociale, culturele en maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.
<ul style="list-style-type: none"> • Flexibiliteit en creativiteit kenmerken de organisatie van het onderwijs 	De leerling ervaart ruimte binnen kaders zoals bijvoorbeeld dagindeling, groepssamenstelling, praktijkvakken binnen avo.

5. Visie op toetsing en examinering

5.1. *Balans summatieve toetsing en formatieve evaluatie*

Binnen het Pius Canisius streven we bij de leerling naar eigenaarschap over het leren en over zichzelf, waarbij het onze ambitie is om het potentieel van de leerling maximaal te benutten. We leggen nadruk op het zichtbaar maken van de groei van de leerling door met de leerling leerdoelen en succescriteria te formuleren en het behalen daarvan te ondersteunen door observaties en bijsturing. We werken daartoe met de principes van formatief evalueren om het leren van leerlingen te versterken en hen actief te betrekken bij hun leerproces (door feedup-feedback-feedforward). Formatieve toetsen brengen de voortgang van het leren van de leerling in beeld en maken bijsturing van het leerproces mogelijk. Summatieve toetsen brengen aan het eind van het leerproces de leeropbrengsten in beeld. We streven dan ook naar een evenwichtige balans in het formatief en summatief toetsen waarbij leerlingen vaker persoonlijke leerroutes volgen, er meer variatie is in toetsvormen en waarbij er meer ruimte is voor eigen interesses. We geloven dat leerlingen zich daarmee op een prettige en effectieve manier kunnen ontwikkelen en streven ernaar dat de motivatie om te leren niet langer toetsdriven is, maar gericht is op het verkrijgen van inzicht in hun eigen ontwikkeling. Een betere balans tussen summatieve en formatieve toetsen zal tevens de door leerlingen ervaren toetsdruk verminderen omdat de nadruk meer komt te liggen op functioneel toetsen in relatie tot leerdoelen (minder summatieve toetsen).

Gedurende de werkingsduur van deze kadernota zal er een geleidelijke verschuiving zichtbaar worden van het organiseren van onderwijs via een leerjaarstofaanbod naar een programma-aanbod waarbij ook toetsmomenten meer flexibel door het jaar zullen plaatsvinden en leerlingen onderdelen kunnen afronden wanneer zij daaraan toe zijn. Deels organiseren we dat zelf, maar deels zijn we ook afhankelijk van bijv. ontwikkeling rond het examen.

5.2. *Kwalitatief goede toetsing*

Omdat toetsen (ook formatieve toetsen) kunnen worden ingezet als afsluiting van een (deel)proces en toetsen moeten aantonen in hoeverre de leerling de stof beheerst, is het van belang dat de toetsen kwalitatief in orde zijn: de resultaten moeten een duidelijk beeld geven van waar de leerling staat en waar de leerling nog aandacht aan moet besteden met het oog op het doorlopende leerproces. Onze docenten zijn in staat om betrouwbare en valide toetsen te ontwikkelen die leiden tot goede determinatie en beoordeling van onze leerlingen en daarmee tot een passende leerroute voor onze leerlingen met een hoge slagingskans.

De schoolexamens zijn gebaseerd op wat minimaal in het SE getoetst moet worden op grond van de examenprogramma's. Ten aanzien van wat daarnaast in het SE getoetst 'mag' worden, heeft elke vakgroep bewuste keuzes gemaakt (in relatie tot onze schooleigen leerdoelen) op basis van onze visie op onderwijs en leren.

In dit schooljaar werken we op alle locaties van Pius Canisius aan een kwaliteitszorgsysteem rondom toetsing en examinering conform de SCC-notitie Borging Kwaliteit Examens en specificeren we de taken van de verschillende actoren binnen de locaties van Pius Canisius. Daarnaast inventariseren we de noodzakelijke en gewenste scholingsbehoefte op het gebied van toetsdeskundigheid op de verschillende levels en nemen we deel aan de scholingen die door SCC ontwikkeld worden.

6. Medewerkers

6.1. Vitaliteit en inzetbaarheid

We willen betrokken en vitale medewerkers die het fijn vinden om bij Pius Canisius te werken. Ten aanzien van vitaliteit en inzetbaarheid past een verschuiving van curatie en preventie naar meer focus op het versterken en vergroten van de vitaliteit van medewerkers, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Hoe bevordert je de fysieke en mentale gezondheid van medewerkers zodat hun inzetbaarheid verbetert of op peil blijft?

- Gezondheid: We stimuleren onze medewerkers om verantwoording te nemen voor hun fysieke en mentale gezondheid.
- Werkplezier: We dragen vanuit onze rol bij aan zingeving en betekenisvol werk van medewerkers.
- Mobiliteit: We faciliteren de inzetbaarheid en mobiliteit van medewerkers.

6.2. Ruimte in verbinding en verantwoording

We streven er naar dat elke medewerker professionele ruimte heeft en neemt en verantwoording aflegt over de resultaten van zijn werk, zijn bijdrage aan de realisatie van de organisatiedoelen en over zijn eigen leerproces. We willen ons samen verantwoordelijk voelen voor de vraagstukken in onze organisatie en de taken waar we voor staan. Daarom ook stellen we dat we ruimte in verbinding voorstaan. Vanuit verschillende perspectieven en met verschillende talenten dragen we hieraan bij. De leidinggevende draagt bij aan het creëren van geleide ruimte voor het leren. Het (laten) creëren en (laten) benutten van professionele ruimte is een belangrijk thema binnen het leiderschap. Professionele ruimte verwijst naar de mogelijkheden van de medewerker om invloed uit te oefenen op de inrichting en ontwikkeling van het onderwijs, op collega's en werkprocessen.

6.3. Medewerker betrokkenheid

Een hoge mate van medewerker betrokkenheid is van groot belang voor de prestaties van de instelling Pius Canisius. Indien medewerkers zich betrokken voelen bij en met elkaar, draagt dat bij aan hun werkplezier en aan de prestaties van de leerlingen, of zoals Roland S. Barth het verwoordde:

“De manier waarop de volwassenen in een school met elkaar omgaan, heeft meer invloed op de kwaliteit en cultuur van de school en de prestaties van de leerlingen dan welke andere factor ook.”

6.4. Professionalisering medewerkers

Voor de werving, selectie en ontwikkeling van professionele onderwijsgevenden investeren wij als instelling Pius Canisius door te participeren binnen het partnerschap tussen Hogeschool Windesheim, UT, ROC van Twente, Pius/Canisius, Twickel/Grundel, het Eddy Hillesum Lyceum, het Marianum en het Noordik, waarbij partijen kiezen voor Samen Opleiden om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen in:

- Het opleiden van nieuwe leraren;
- Het professionaliseren van de zittende docent;
- Het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs voor onze leerlingen;
- Het koppelen van nieuwe theoretische inzichten aan het handelen in de praktijk;
- Een goede onderwijswerkgever te zijn.

We nemen actief deel aan het partnerschap 2 - Samen Opleiden. Zo binden we nieuwe talenten aan onze organisatie en faciliteren we dat onze eigen mensen zich ontwikkelen en laten inspireren in hun rol als coach.

(Toekomstig) personeel richt zich steeds minder op een beroep voor het leven, maar een project voor een bepaalde periode. Dit uit zich in individualisering en een groeiende behoefte om werk en privé op elkaar aan te laten sluiten. Voor een deel betreft dit een ontwikkeling van behoeften van de huidige en toekomstige beroepsbevolking; voor een ander deel van de beroepsbevolking is dit een (gedwongen) reactie op een ontwikkeling in de samenleving. Hoe dan ook zullen hybride arbeidsverhoudingen (bijvoorbeeld deels in onderwijs, deels in beroepspraktijk werkzaam) in de toekomst meer en meer gemeengoed worden, een ontwikkeling die past bij een onderwijsprofessional met een passie voor zowel beroep als praktijk. Hybride docenten combineren hun baan voor de klas met een andere baan. Denk aan docenten die naast hun baan als docent ook ambtenaar, ondernemer, onderwijsinnovator of leraar-opleider zijn.

Expertise vanuit scholen en instituten wordt gebundeld en met de realisatie van het Samen Opleiden realiseren partners ook een capaciteit voor scholing en nascholing. Een samenhangend opleidings- en begeleidingsconcept professionaliseert (toekomstige) docenten, door begeleiding op concreet niveau (in de klas), op toegepast niveau (intervisie en supervisie) en op theoretisch niveau, tot docenten die bekwaam zijn en bekwaam blijven. Wij willen docenten opleiden die het maximale uit zichzelf én de leerlingen halen.

Medewerkers, teams en de school als geheel moeten de ruimte ervaren om zich te kunnen ontplooien. Er is een algeheel geldend basisaanbod en er zijn basiseisen waaraan moet worden voldaan. Daarnaast wordt ruimte ervaren om te kunnen ontwikkelen, passend bij de eigen voorkeuren of talenten. Er is ruimte voor bijzondere initiatieven en het contact met de buitenwereld (WO, HO, bedrijfsleven) leidt tot een goede samenwerking die meerwaarde biedt.

6.5. *Meerdere vormen van leiderschap*

Wij zetten constructieve vormen van leiderschap in, afhankelijk van de ontwikkelingsfase van het team en de medewerker. Leidinggevendens binnen onze instelling zijn in staat om situationeel leiding te geven. We werken daarbij toe naar het versterken van professionele ruimte in een professionele cultuur. Leren, feedback, eigenaarschap en verantwoording zijn dan vanzelfsprekend.

6.6. *Gespreid leiderschap*

Professionele ruimte wordt in de theorie veelal verbonden met gespreid leiderschap. Klassieke leiderschapstheorieën gaan ervan uit dat leiderschap bij één persoon hoort. Gespreid leiderschap laat de mogelijkheid open dat meerdere personen leiderschap op zich nemen in een bepaalde situatie. Het formele leiderschap is nog steeds belegd bij de leidinggevende. Gedrag dat niet bijdraagt aan de organisatiedoelen, aan toename van het welbevinden van ‘mezelf en de ander’, wordt begrensd. In deze vorm van leiderschap neemt ieder binnen zijn eigen rol een bepaald soort leiderschap op zich. Gespreid leiderschap zien we als kenmerk van een team dat elkaars expertise bundelt en daar gebruik van maakt bij het behalen van gemeenschappelijke doelen. Het kan van situatie tot situatie verschillen wie op welk moment initiatief neemt en hierover op een later moment verantwoording aflegt. Voor wat betreft de congruentie met het onderwijsproces ontstaat analoog aan het leerproces van de leerling in deze wisselwerking de professionele ruimte die de leraar zelf kan invullen en gebruiken. Professionele ruimte is niet alleen een ‘recht’ dat door de schoolleider aan de leraar gelaten moet worden, maar vereist ook dat een medewerker die ruimte neemt en daarover verantwoording aflegt. Om specifiek het leiderschap van leraren in scholen te versterken wordt gewerkt met Teacher Leadership.

7. Middelen en beheer

7.1. *Onderwijs en kwaliteitszorg*

De kwaliteit van het onderwijs staat binnen de scholen hoog in het vaandel. De school wil voor zichzelf vaststellen of zij 'de goede dingen doet' en 'de dingen goed doet'. In de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) wordt beschreven dat de school zelf verantwoordelijk is voor de kwaliteit van haar onderwijs. De Inspectie voor het Onderwijs sluit hier in haar toezicht op aan en stimuleert de scholen een systeem van kwaliteitszorg te hanteren.

De opzet en uitvoering van kwaliteitszorg is de verantwoordelijkheid van de Centrale Directie Pius Canisius. De beleidsmedewerker kwaliteitszorg ondersteunt de schoolleiding bij het ontwikkelen, implementeren en toepassen van kwaliteitszorgsystemen, het analyseren van de resultaten en het opstellen van onderzoeksrapporten en beleidsrapportages. In de praktijk betekent dit dat de beleidsmedewerker kwaliteitszorg vooral functioneert als ontwikkelaar, uitvoerder en coördinator.

De uitvoering van kwaliteitsbeleid kan nooit een zaak zijn van alleen directie of een beleidsmedewerker. Alleen als iedereen doordrongen is van het belang van kwaliteitszorg en meewerkt aan de realisering van de doelen, kan kwaliteitsbeleid leiden tot een verhoging van de kwaliteit van de school en de kwaliteit van het leren.

Collegiale consultatie (interne audits)

Binnen Pius Canisius hechten we veel waarde aan een goed integraal kwaliteitszorgsysteem. Voor het beoordelen van de onderwijskwaliteit in brede zin wordt in de beleidsperiode 2020-2025 een interne auditsystematiek opgezet. Een audit is een krachtige spiegel: het laat zien hoe onze locaties ervoor staan en of de beloofde kwaliteit zichtbaar is. Daarnaast kan het een bijdrage leveren aan de implementatie en bijstelling van het locatiebeleid specifiek en gericht wordt en stimuleert het de locaties om inhoudelijke gesprekken aan te gaan met hun belangrijkste stakeholders. Door deze gesprekken krijgen zij een beter inzicht in de effecten van hun beleid op leerlingen, medewerkers en ouders.

De auditoren zijn deskundigen van binnen de instelling. Naast kennis en kunde op onderwijsgebied, dienen deze collega's te beschikken over sociale vaardigheden en gespreks- en rapportagevaardigheden. Het auditteam bestaat uit twee personen per locatie en de audit bestaat uit twee delen. Het eerste deel is erop gericht een indruk te krijgen van de operationalisering van het kwaliteitssysteem binnen de school en van het draagvlak hiervoor bij medewerkers en leerlingen. Op basis van vooraf beoordeelde documentatie, worden gesprekken gevoerd met zowel interne als externe stakeholders. Het tweede deel van de beoordeling richt zich op de uitvoering van procedures en processen, die gerelateerd zijn aan het te beoordelen werkterrein of aandachtsgebied.

7.2. Leermiddelenbeleid

Leermiddelenbeleid vormt een knooppunt tussen het schoolplan, ICT-inzet en activerende didactiek. Dit beleid speelt in op de behoefte aan maatwerk voor leerlingen, inzet van ICT en intensief contact tussen docent en schoolleiding. We willen rekening houden met verschillen. Daar zit de gedachte in: de wereld verandert, de leerling verandert, dus leermiddelen veranderen. Om de ambities van Pius en Canisius te kunnen verwezenlijken kunnen leermiddelen een belangrijke rol spelen. De vraag waar een leermiddelenbeleidsplan een antwoord op wil geven is: ‘Welke leermiddelen hebben we nodig om onze onderwijskundige ambities te kunnen realiseren en welke consequenties heeft dat voor beleid rond ICT, personeel en financiën?’

7.3. Financiën

De instelling Pius Canisius wil goed onderwijs verzorgen in een financieel gezonde omgeving. Dat is de reden dat het noodzakelijk is om de aankomende jaren onze ambities op onderdelen bij te stellen, met als uitgangspunt goed onderwijs met een sluitende begroting. Uitkomen met de middelen die de instelling tot haar beschikking heeft is daarbij uitgangspunt.

Om grip op de financiële situatie van de twee scholen te houden zijn binnen de meerjarenbegroting 2021-2025 bezuinigingen opgenomen. Een gezonde jaarlijkse exploitatie is, zeker gezien de leerlingprognoses, noodzakelijk. Bovendien is de verwachting dat de nieuwe bekostiging op 1 januari 2022 wordt ingevoerd, hetgeen een additioneel negatief effect heeft op het exploitatieresultaat van beide scholen en dus kan leiden tot extra bezuinigingen. De instelling neemt actief deel in het Carmelproject ‘toekomstbestendige bedrijfsvoering’.

7.4. PR & Communicatie

De keuze voor een middelbare school door leerlingen en hun ouders gebeurt meer en meer op basis van het functionele en emotionele voordeel die de schoolkeuze met zich meebrengt. De identiteit van de school is daarbij richtinggevend voor, onder andere, de manier van communiceren naar buiten toe. Marketingcommunicatiemiddelen en de media zijn daarbij essentieel. Pius en Canisius blijven de komende jaren werken aan versterking van de marktpositie en de naamsbekendheid van de scholen.

‘Beleving’ van de scholen staat hierbij centraal. Dit betekent dat we de potentiële brugklasleerlingen zoveel mogelijk letterlijk ‘in’ de school willen krijgen. Open Huis, meeloopdagen, doe-middag maar ook extra themadagen zijn uitgelezen kansen om de scholen door leerlingen van de basisscholen te laten beleven.

Communicatieteams

Om de beleving van de scholen nog meer kracht bij te zetten zijn gestart met communicatieteams. Een communicatieteam bestaat uit een aantal medewerkers (docenten/administratief medewerkers/teamleider/communicatieadviseur) en heeft als doel:

Scholen ruimte bieden om eigen schoolprofiel 'gezicht, touch en tone' te geven. Het communicatieteam is bovendien de 'oren en de ogen binnen de school' voor de communicatieadviseur, aangezien deze extern zit. Concreet betekent dit dat het team meedenkt over de communicatiestrategie en samen met de communicatieadviseur spart over de invulling van infoavonden, open huizen etc., maar ook ondersteunt bij het bedenken en uitvoeren van de communicatie/content jaarplanning.

Het is ons doel om dit schooljaar, naast Canisius, ook op het Pius X College te starten met communicatieteams.

Websites en social media

Om de verdere versterking van de marktpositie en de naamsbekendheid van de scholen te verhogen, zullen de websites en social media zoals Instagram een belangrijke positie blijven innemen. Canisius en Pius zijn op dit moment actief op Instagram en Facebook. Deze social media worden veelvuldig gebruikt door de doelgroepen (respectievelijk ouders en leerlingen) en bieden daarom met betrekking tot pr & communicatie nieuwe kansen. Wij zullen de komende jaren nog intensiever inzetten op het gebruik van sociale media.

Bijlage 1: Voorbeeld format Feed Up - Feed Back - Feed Forward

Wat willen we bereiken? (Doel)	We lopen rond en zien in 2025? (Feed Up)	Waar staan we nu? (Feed Back)	Wat gaan we dit jaar doen? (Feed Forward)
<p>Leerling is eigenaar van eigen leerproces, heeft zicht op zijn / haar ontwikkeling.</p>	<p>Leerlingen hebben zicht op eigen leerproces en werken met samen met hun docent aan feed up (waar werk ik naartoe?), feedback (waar sta ik nu?), feed forward (wat is de volgende stap?).</p> <p>Leerlingen presenteren hun groei / ontwikkeling in het portfolio.</p> <p>Docenten maken in hun didactiek gebruik van formatief toetsen.</p>	<p>Er is gemeenschappelijke taal over wat formatief toetsen is binnen het team.</p> <p>Enkele docenten experimenteren in de les met formatieve activiteiten.</p> <p>Een aantal docenten werken met lesplanners uitgaande van leerdoelen.</p> <p>Enkele docenten brengen met hun toetsen de groei van leerlingen in beeld.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kijkwijzer ontwikkelen voor lesobservaties: focus op "leerdoelen in de les" - Elke docent maakt gedurende periode 1 minimaal 3 lesopnames - Elke docent reflecteert met m.b.v. kijkwijzer op eigen les - Elk teamlid deelt de lesfragmenten met 2 collega's in het team en krijgt feedback aan de hand van de kijkwijzer - In elke teambijeenkomsten gebruiken we 15 min voor het delen van 'good practices'

Pius X College

Locatie Aalderinkshoek

Cécar Franckstraat 4
7604 JG Almelo
T: 0546-540808

Locatie van Renneslaan

Catharina van Renneslaan 35
7604 KV Almelo
T: 0546-860066

Locatie Rijssen

Graaf Ottostraat 48
7461 CW Rijssen
T: 0548-512245

Locatie Almelo

Slot 31
7608 ND Almelo
T: 0546-488488

Locatie Tubbergen

Huyerenweg 1
7651 LR Tubbergen
T: 0546-488488